

K životnímu jubileu prof. MUDr. Richarda Češky, CSc., FEFIM, FACP

Foto: Jiří Koťátko

K narozeninám si přejeme každoročně, u příležitosti těch významnějších se scházíme nejen v kruhu nejbližších, a když jde o životní jubileum zvláště významné, přemýšlíme, čím jej ozvláštnit. Když jde o výročí významné osobnosti, bývá obtížnější vymyslet, jak takovou událost připomenout vhodně, nenásilně, prostě tak, abychom oslavenci místo zesílení radostných okamžiků, nenavodili spíše podivný pocit, že se z jejích/jeho narozenin stává „státní svátek“. Já se o to teď pokusím, a dovolím si navíc mírně osobní narozeninové přání.

Richarda Češku jsem poznal jako odborného asistenta a spolupracovníka prof. Josefa Šobry v době vysokoškolských studií před 30 lety. Asistent Češka nás všechny zaujal – dynamický a zapálený učitel, který se s námi dělil o nejnovější poznatky, a evidentně ho to bavilo. Takové nebylo v té době běžné potkávat na všech pracovištích, jakkoli III. interní klinika na Karlově náměstí měla v tomto smyslu již tehdy výjimečné postavení. A když v polovině 90. let – a byly to opravdu divoké devadesátky, kdy sehnat místo v Praze pro absolventa nebylo vůbec jednoduché – vypsal pan asistent Češka místo pro postgraduální studium, bylo rozhodnuto. Jen aby si nás vybral... Nakonec jsem měl to štěstí a stal jsem se jedním z prvních Richardových postgraduálních studentů.

Vždy se o své studenty dokonale staral. My jsme díky jeho (později opakovaně oceněné) výzkumné aktivitě nikdy neměli nouzi o grantové prostředky, a tak jsme mohli nerušeně postupovat v bádáních, navštívit domácí i zahraniční konference, navázat kontakty s kolegy od nás

i z celého světa a reprezentovat naše pracoviště. Není překvapením, že kromě mne vychoval Richard Češka dalších osm postgraduálních studentů, kteří se aktivně zapojili do klinické, výzkumné i pedagogické činnosti. Kromě výše zmíněných zásluh známe Richarda Češku jako úspěšného organizátora a řečeno moderním jazykem manažera. V rámci Všeobecné fakultní nemocnice a 1. lékařské fakulty vybudoval Centrum preventivní kardiologie, které pečuje o pacienty z celé České republiky. Jeho celoživotní zájem o poruchy metabolismu lipidů jej dovedl k založení České společnosti pro aterosklerózu i vytvoření celonárodní screeningové aktivity vyhledávající pacienty s familiární hypercholesterolemií (MedPed), díky níž je Česko na třetím místě v detekci tohoto geneticky podmíněného onemocnění. Přestože „svoje“ lipidy nikdy neopustil, zaměřil se v dalším období na oblast vnitřního lékařství, která se i díky jeho přínosu změnila v internu 21. století – obor, který neztratil, ale naopak definoval své místo v rámci stále více se specializující medicíny.

Mnohotné talenty Richarda Češky jsme si nemohli uchovat pro sebe. Richard byl jedním z prvních, kterým se podařilo proniknout mezi špičky evropských a světových odborných společností, kde se stal respektovanou osobností. Svědčí o tom nejen čestná členství v Evropě a USA, ale také řada velmi úspěšných mezinárodních odborných akcí, které Richard zorganizoval. I v tomto aspektu ho určitě můžeme označit za průkopníka.

Mohli bychom ve výčtu profesních úspěchů ještě dlouho pokračovat. Ale dovolte mi se na závěr vrátit k osobnosti Richarda Češky jako kolegy a lékaře. I přes všechny úspěchy (které stojí obrovské množství času a energie) pana profesora Češku najdete prakticky denně u svých studentů a pacientů. Snad je to jeho sportovním založením, že i dnes se ke studentům, mladým lékařům i všem kolegům chová velmi otevřeně, přátelsky a vlídně. Nikdy neodmítne pomoc a je vyhledávaným rádcem – také proto, že i když dostane banální otázku, s úsměvem vše vysvětlí a tazatel nemá pocit, že kromě odpovědi odchází také s ledovou sprchou.

Chápu, že po přečtení odstavců výše si řeknete, že to není typická laudace k životnímu jubileu. Spíše střípky postřehů o člověku, kterého si nesmírně vážím a mám ho rád.

A kterému bych rád popřál k narozeninám pevné zdraví, hodně štěstí a stále veselou mysl.

Michal Vrablík